

Onderblik Centrale testen en toetsen in het Vlaams onderwijslandschap

Inleiding

In veel Europese landen zijn er centrale toetsen, opgesteld door het beleid. Ze zijn hetzelfde voor alle leerlingen en de leerlingen leggen ze simultaan af. Voorbeelden hiervan zijn het baccalaureaat in Frankrijk, de A-Levels in het Verenigd Koninkrijk en de Cito-toets in Nederland.

Het Vlaamse Onderwijs heeft een lange traditie van autonomie wat evalueren betreft. Dat betekent dat elke school zelf mag bepalen hoe ze evalueert. Wel moet de school hier open over communiceren naar ouders en leerlingen toe. Het evaluatiebeleid maakt deel uit van het schoolreglement.

Vlaanderen stond ook lang huiverachtig tegen het invoeren van centrale toetsen. Dit o.a. omdat in andere landen is gebleken dat de introductie van centrale toetsen tot een aantal negatieve neveneffecten kan leiden:

- Een openbare rangschikking van scholen waarbij bepaalde scholen heel gewild en andere net helemaal niet gewild zijn.
- Teaching to the test: dit verwijst naar een onderwijsmethode waarbij de nadruk ligt op het voorbereiden van leerlingen op specifieke toetsen of examens, vaak ten koste van een bredere en diepere leerervaring. Hoewel "teaching to the test" kan leiden tot hogere testresultaten op de korte termijn, kan het ook nadelen hebben, zoals een verminderd kritisch denkvermogen en minder motivatie bij leerlingen om te leren voor het plezier en de waarde van kennis zelf.

In Vlaanderen zijn er sinds enkele jaren ook centrale testen, toetsen en examens. Deze zijn niet specifiek aan 1 school gebonden. Leerlingen van verschillende scholen in Vlaanderen nemen eraan deel. Sommige zijn verplicht (bijvoorbeeld de KOALA-test en de Vlaamse toetsen). Andere zijn alleen verplicht voor wie een bepaalde richting wil gaan volgen in het hoger onderwijs (bijvoorbeeld de starttoetsen en het toelatingsexamen). Daarnaast zijn er ook een aantal internationale vergelijkende onderzoeken waar Vlaanderen aan deelneemt.

Deze Onderblik geeft een overzicht van welke centrale testen, toetsen en examens er zijn binnen het Vlaamse onderwijslandschap en aan welke internationale vergelijkende onderzoeken Vlaanderen deelneemt.

De gevalideerde toets einde zesde leerjaar

Tot het schooljaar 2024-2025 waren scholen verplicht om op het einde van het zesde leerjaar een gevalideerde toets af te nemen voor ten minste drie leergebieden. Gevalideerde toetsen kunnen een vertrekpunt zijn voor interne kwaliteitszorg: met de toetsresultaten krijgt de school informatie over de mate waarin de leerlingengroepen de doelstellingen halen. De resultaten kunnen ook meegenomen worden als één van de elementen waarmee de klassenraad in zijn beoordeling rekening houdt bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs.

Scholen kunnen zelf kiezen welke toetsen ze gebruiken. Er zijn een aantal mogelijkheden:

- Van Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten vzw: [OVSG-toetsen](#)
- Van Katholiek Onderwijs Vlaanderen: [interdiocesane proeven](#)

Doordat de leerlingen van het zesde leerjaar vanaf het schooljaar 2025-2026 deelnemen aan de Vlaamse toetsen (zie verder) vervalt de verplichte afname van de gevalideerde toets voor ten minste drie leergebieden. Het GO! is echter voorstander om breed te evalueren. De OVSG-toets blijft daardoor een interessante gevalideerde alletalententoets voor andere leergebieden dan Nederlands en wiskunde en voor de eindtermen voor Nederlands en wiskunde die niet worden getoetst met de Vlaamse toetsen.

In het basisonderwijs

De KOALA test

Vanaf het schooljaar 2021-2022 screenen Vlaamse basisscholen in het gewoon basisonderwijs elke kleuter van 5 jaar op taalvaardigheid Nederlands. Dit is een rechtstreeks gevolg van de veranderde schoolpopulatie de laatste decennia waardoor er meer anderstalige kleuters in het onderwijs instappen.

1. Wat?

Kleuters leren al spelend in de kleuterklas. Taalvaardigheid speelt een belangrijke en bepalende rol in een succesvolle schoolcarrière. Om die taalvaardigheid te testen, ontwikkelde het Centrum voor Taal en Onderwijs ¹ in opdracht van de overheid een screeningsinstrument: de KOALA-test. KOALA verwijst naar kleuteronderwijs (KO) en luistervaardigheid (L). De test peilt naar de luistervaardigheid van de kleuter. De test meet niet de spreekvaardigheid van het kind.

¹ [Centrum voor Taal en Onderwijs, Leuven.](#)

2. Wanneer en voor wie?

Alle scholen in het gewoon basisonderwijs zijn verplicht om elke kleuter van 5 jaar te screenen op Nederlandse taalvaardigheid. Dit gebeurt aan de hand van de KOALA test. Deze test wordt digitaal of analoog afgenomen in de periode van begin oktober tot eind november. Een aantal kleuters doen niet mee aan deze test:

- Anderstalige nieuwkomers. Zij krijgen een aangepast taalintegratietraject.
- Dove en slechthorende leerlingen in de taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal en leerlingen die tolkondersteuning krijgen in het gewoon onderwijs (buiten de taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal). Zij moeten geen taalintegratietraject volgen, maar de school kan er wel voor kiezen om die leerlingen een taalintegratietraject te laten volgen.
- Kinderen die huisonderwijs volgen.

3. Hoe?

De test wordt afgenomen door de juf, meester of zorgleerkracht op school. Kinderen voeren een aantal opdrachtjes/spelletjes uit zonder te weten dat ze getest worden. Er is geen voorbereiding nodig voor deze test.

4. Resultaat

Na de test heeft de school een beeld van het taalvaardigheidsniveau Nederlands van het kind. Dit vertaalt zich in 3 kleurniveaus:

- Groen: het kind beheerst het Nederlands voldoende en heeft geen verdere hulp nodig.
- Oranje: het kind heeft wat extra hulp nodig met Nederlands. Het krijgt extra ondersteuning op school.
- Rood: Het kind heeft intensieve hulp nodig met Nederlands. Het krijgt een aangepast traject.

Als uit de test blijkt dat de kleuter een taalintegratietraject nodig heeft (niveau rood) dan moet de school dat traject aanbieden. De school beslist vrij hoe ze dit traject invult. Het kan een taalbad zijn of een volwaardig initiatief. De ouder kan niet weigeren om dit traject te laten volgen.

GO! ouders ontwikkelde een handig infobladje voor ouders over de KOALA-test. Het kan [hier](#) gratis gedownload worden. Het is aanpasbaar met het logo van de school.

In het basis- en secundair onderwijs

De Vlaamse toetsen

Sinds het schooljaar 2023-2024 voerde de Vlaamse overheid de Vlaamse toetsen in om de onderwijskwaliteit te versterken.

1. Wat?

De Vlaamse toetsen zijn een instrument om de onderwijskwaliteit in Vlaanderen te verbeteren en voor scholen om aan interne kwaliteitszorg te werken.

Het zijn digitale toetsen voor Nederlands en wiskunde die bijna alle leerlingen op school afleggen.

- De toets Nederlands gaat over begrijpend lezen.
- De toets wiskunde bestaat uit een toets wiskundige problemen oplossen en 2 specifieke thematoetsen (bv. bewerkingen, meetkunde, statistiek...).
-

De toetsen zijn ontwikkeld door onafhankelijke wetenschappers bij het Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs². Zij doen ook achteraf de verwerking en analyses. De Vlaamse overheid staat in voor de organisatie van de Vlaamse toetsen.

2. Wanneer en voor wie?

Sinds het schooljaar 2023-2024 leggen alle kinderen in het 4de leerjaar van de basisschool en het 2de jaar van het secundair onderwijs de Vlaamse toetsen af. De Vlaamse toetsen gaan door in april en mei. De toetsen gaan door op 2 toetsmomenten, op 2 verschillende dagen.

Anderstalige nieuwkomers of leerlingen met een individueel aangepast curriculum doen enkel mee als hun school daarvoor kiest. Ook voor leerlingen buitengewoon lager en leerlingen buitengewoon secundair OV1, OV2 en OV3 beslist de school. Leerlingen in buitengewoon secundair OV4 nemen in principe wel deel, tenzij hun school hen uitschrijft.

Vanaf het schooljaar 2025-2026 leggen alle kinderen in het 6de leerjaar van de basisschool de Vlaamse toetsen af. Tijdens het schooljaar 2026-2027 volgen alle leerlingen van het 6de jaar van het secundair onderwijs. Het is de bedoeling dat leerlingen normaalgezien 4 keer de toetsen afleggen tijdens hun schoolloopbaan.

3. Hoe?

De toetsen vinden plaats op school (tijdens de lessen) en gebeuren via een computer, laptop of tablet. Alle leerlingen kunnen een aantal hulpmiddelen gebruiken zoals een verklarend woordenboek, spellingscontrole en een digitale markeerstift.

Leerlingen die recht hebben op redelijke aanpassingen of speciale onderwijsleermiddelen, gedurende het schooljaar waarin de Vlaamse toetsen worden afgenomen, hebben recht op behoud en gebruik van die aanpassingen en leermiddelen als ze de Vlaamse toetsen afleggen.

² Steunpunt Centrale Toetsen in Onderwijs, <https://steunpunttoetsen.be/>.

De Vlaamse toetsen zijn adaptief. Dat betekent dat de vragen zich aanpassen aan de voorgaande antwoorden. Geeft een leerling enkele goede antwoorden, dan krijgt die leerling daarna een reeks moeilijkere vragen en omgekeerd.

De leerlingen worden voorbereid via een kennismakingstoets zodat ze het toetsplatform en de hulpmiddelen leren kennen. Kinderen hoeven er thuis niet voor te studeren.

4. Aanvullende vragenlijst

Bij de Vlaamse toetsen hoort een aanvullende vragenlijst. De vragen gaan over de achtergrond van een leerling bv. hoeveel tijd besteedt die aan huiswerk, welke taal spreekt de leerling met de ouders, ... De vragenlijst is niet verplicht. Ouders die niet wensen dat hun kind die vragenlijst invult, kunnen dit melden aan de school. Een kind kan ook zelf beslissen om de vragenlijst niet in te vullen. De antwoorden veranderen de resultaten niet. Ze worden door onderzoekers gebruikt om de testresultaten beter te begrijpen.

5. Resultaten

De scholen krijgen feedbackrapporten met resultaten op school-, klas- en leerlingniveau. De resultaten op school- en klasniveau worden intern gebruikt voor kwaliteitszorg: scholen krijgen informatie zodat ze zich kunnen positioneren ten opzichte van vergelijkbare scholen. Scholen mogen de resultaten niet openbaar maken, om openbare rangschikking van scholen te vermijden. Scholen die herhaaldelijk slecht presteren ten opzichte van vergelijkbare scholen, kunnen wel sneller doorgelicht worden door de onderwijsinspectie.

De school bezorgt de individuele leerlingresultaten aan de leerling en de ouders. Daarnaast zien enkel de directeur en de leraren van het kind de individuele leerlingresultaten. De onderzoekers analyseren anonieme data: ze zien de antwoorden van een kind maar niet de naam.

Elke school kiest zelf of het resultaat van de Vlaamse toetsen meetelt voor het rapport. Dat moet opgenomen zijn in het schoolreglement (en dus besproken op de schoolraad). Klassenraden mogen de resultaten op leerlingniveau gebruiken als bijkomende informatiebron, maar nooit als enige criterium bij oriëntering of attestering. De Vlaamse toetsen zijn dus in elk geval geen examen om te bepalen of een kind naar het volgende jaar mag.

In het secundair onderwijs

Inleiding

In veel landen heb je na het behalen van een diploma secundair onderwijs niet de vrije keuze om eender welke opleiding aan te vatten in het hoger onderwijs. In Vlaanderen was dat lang wel het geval. Wie het diploma secundair onderwijs op zak had, kon zich inschrijven voor eender welke opleiding in een hogeschool of aan een universiteit. Een gevolg van deze vrije studiekeuze is dat een deel van de studenten die in het hoger onderwijs starten, onderweg afhaken of studievertraging oplopen. Hierdoor is men enerzijds gaan zoeken naar manieren om het keuzeproces bij scholieren te versterken. De Columbustest is vanuit deze achtergrond ontstaan. Anderzijds probeert men de slaagkansen van de toekomstige student beter in te schatten door hem of haar te laten deelnemen aan start- en/of ijkingsproeven. In richtingen waar er een te veel aan studenten dreigde, voerde men een toelatingsexamen in.

De Columbustest

Tijdens het schooljaar 2016-2017 ontwikkelde men op vraag van toenmalig Minister Hilde Crevits de Columbustest om het studiekeuzeproces van leerlingen te versterken.

1. Wat?

De Columbustest is een instrument dat het keuzeproces bij de overgang tussen secundair en hoger onderwijs ondersteunt. Het werd ontwikkeld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) in nauw overleg met de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR). De test werd voor het eerst gebruikt in 2016 en is een niet-bindend exploratie-instrument. Alhoewel bij de lancering de wens werd geuit om de test verplicht te maken, is dit nog niet gebeurd. Dat betekent dat niet alle scholen deze test klassikaal aanbieden.

De test geeft leerlingen inzicht in hun keuzeproces aan de hand van 4 modules:

- Hoe kies ik? Studiekeuzeproces
- Wie ben ik? Zelfbeeld, motivatie en studievaardigheden
- Wat wil ik? Interesses
- Wat kan ik? Kennis van taal, redeneren en numerieke vaardigheden

De test wordt gezien als onderdeel van een ruim studiekeuzetraject. Het is er slechts één onderdeel van de onderwijsloopbaanbegeleiding op school. De test geeft geen dwingend studieadvies en sluit ook geen keuzes uit. Het helpt leerlingen om stil te staan bij en te reflecteren over hun leersterktes en werkpunten. Samen met het schoolteam, het CLB en hun ouders kunnen ze dan verdere stappen zetten in hun keuzeproces.

2. Wanneer en voor wie?

De test werd ontwikkeld voor alle leerlingen in de derde graad van het secundair onderwijs ongeacht de finaliteit. In de praktijk blijkt echter dat de test vooral waardevol is voor leerlingen in de doorstroom finaliteit. Daarom kiezen scholen er soms voor om de test niet of slechts voor een beperkt aantal leerlingen uit te voeren. Er wordt gewerkt aan een nieuwe versie die de resultaten voor leerlingen uit de dubbele- en arbeidsmarktgerichte finaliteit van valide feedback kan voorzien. Hierdoor zal de test door meer scholen en meer leerlingen kunnen gebruikt worden.

De website staat online vanaf de eerste dag van het schooljaar tot midden augustus. Vermits er 4 modules zijn, beginnen scholen best op tijd met het aanbieden van de test. Dit kan bij voorkeur tussen de kerstperiode van het voorlaatste jaar en de kerstperiode van het laatste jaar ³. De resultaten worden dan meegenomen in het verdere studiekeuzeproces, want de test is geen eindfase maar een onderdeel van een traject. Indien de school de test niet klassikaal aanbiedt, kan de leerling de test zelfstandig maken.

3. Hoe?

De Columbus is een digitale test. De leerlingen maken gebruik van hun leerID of een alternatieve digitale sleutel (bijvoorbeeld Itsme of eID) om zich aan te melden op de website <https://columbus.vlaanderen.be/columbus/#/>. Er is geen specifieke voorbereiding nodig. Het is vooral belangrijk dat de leerling zo eerlijk mogelijk de vragenlijsten invult. Elke module neemt

³ [230313-VLOR-Studiekeuze-Soho-Finaal.pdf](#) pagina 22.

ongeveer één lesuur in beslag. De 3 eerste modules kunnen in willekeurige volgorde worden afgelegd. De module ‘Wat kan ik’ kan pas in het laatste jaar van het secundair onderwijs worden ingevuld. De leerling moet zich de eerste keer registreren en kan zich nadien terug aanmelden waarbij de eerder ingevulde antwoorden bewaard blijven.

4. Resultaat

Zoals gezegd is de test geen eindtoets. Na het doorlopen van elke module krijgen de leerlingen een feedbackrapport. Dit is een mix van kwalitatieve en kwantitatieve feedback, gebaseerd op data-analyses. De leerling krijgt de mogelijkheid om de feedback te delen met studiebegeleiders. Dit is een keuze, geen verplichting.

5. Dataonderzoek

Om in de toekomst nog betere feedback te kunnen geven aan scholieren is verder onderzoek nodig. Daarom worden de resultaten door middel van het rijksregisternummer gekoppeld aan gegevens uit meerdere databanken binnen het ministerie van Onderwijs en Vorming. De identiteit en de resultaten van de leerling blijven strikt vertrouwelijk. De onderzoekers en de overheid garanderen een anonieme behandeling en veilige verwerking van de gegevens. Resultaten van het onderzoek worden nooit op individueel niveau bekendgemaakt. Nergens worden namen van deelnemende toekomstige studenten vermeld of gepubliceerd. Na afloop van het onderzoek (na zeven jaar) worden de data vernietigd. De verwerkingsverantwoordelijke is het Departement Onderwijs en Vorming van het Vlaams onderwijsministerie ⁴

Na het secundair onderwijs

Wie na het behalen van een diploma secundair onderwijs verder wil studeren aan een universiteit of een hogeschool zal vóór de start mogelijks een test moeten afleggen. Momenteel onderscheiden we 3 soorten: de ijkingstoets, de starttoets en het toelatingsexamen. Aangezien deze plaatsvinden na het leerplicht onderwijs, gaan we hier slechts kort op in.

De Ijkingstoets

Voor bepaalde studies aan de universiteit kunnen leerlingen deelnemen aan een toets vóór de inschrijving. De toets geeft een beeld van de wiskundige en wetenschappelijke vaardigheden en kennis van de toekomstige student in verhouding tot het verwachte instapniveau van een academische bacheloropleiding. De inhoud van de toets hangt af van de opleiding die de scholier wil volgen. Voor sommige opleidingen is er een gedeelde ijkingstoets. De ijkingstoets is niet verplicht. De leerlingen kunnen dus vrij kiezen of ze er al dan niet aan deelnemen. Is de test wel verplicht, dan spreken we van een starttoets (zie verder).

Het resultaat is niet bindend, dat wil zeggen dat de universiteit de inschrijving niet kan weigeren op basis van het resultaat. Wie minder dan 10/20 scoort kan zich toch inschrijven. Wel krijgt de scholier antwoord op de vraag of het basisniveau om aan de opleiding te beginnen verworven is.

⁴ Technische handleiding Columbus, p. 18

De starttoets

Een starttoets is een verplichte toets die de scholier moet afleggen alvorens zich te kunnen inschrijven voor een opleiding. Er zijn 2 soorten starttoetsen: enerzijds om zich te mogen inschrijven voor een universitaire opleiding en anderzijds om zich te mogen inschrijven voor een educatieve bachelor aan de hogeschool. Ook hier test de toets of de scholier over de basisvaardigheden en kennis beschikt om aan de opleiding te kunnen beginnen.

Wie kiest voor een educatieve bacheloropleiding aan de hogeschool moet eerst een starttoets afleggen. Deze test is verplicht. Hij peilt naar het startniveau van de student: waar liggen de sterktes en de zwaktes? De starttoets verschilt inhoudelijk al naargelang de gekozen opleiding: kleuter, lager- of secundair onderwijs. Iedereen legt een starttoets Nederlands af. Deze focust op lees- en luisterbegrip plus correct taalgebruik. Wie kiest voor lager onderwijs legt daarenboven een toets Frans (lees- en luisterbegrip plus Franse grammatica) en een toets wiskunde (getallenkennis, bewerkingen, meetkunde, metend rekenen en vraagstukken) af. De toets is gratis.

Wie geslaagd is (score van 10/20 of hoger) op de starttoets moet geen remediëring volgen. Wie niet slaagt (score lager dan 10/20) kan zich wel inschrijven voor de opleiding maar zal verplichte remediëring opgelegd krijgen.

Het toelatingsexamen

Om het aantal studenten in sommige opleidingen te beperken zijn er toelatingsexamens. Sinds 1997 is dat het geval voor de studies geneeskunde en tandheelkunde. In 2023 volgde een toelatingsexamen voor de opleiding dierengeneeskunde. Het aantal studenten dat mag starten met deze opleidingen is op voorhand vastgelegd. Alle geslaagde studenten worden op een lijst geplaatst in volgorde van het behaalde resultaat, waarbij de best presterende student bovenaan staat. De inschrijvingen worden toegewezen aan die studenten die het hoogst gerangschikt zijn, tot het aantal toe te laten studenten is bereikt. Het kan dus zijn dat een student geslaagd is voor het toelatingsexamen maar zich toch niet kan inschrijven omdat het maximaal aantal studenten voor de opleiding bereikt is. De toelatingsexamens worden jaarlijks in de maand juli georganiseerd. Vijfdejaars kunnen deelnemen, maar de leerstof gaat over de hele 3de graad. Het toelatingsexamen is betalend in tegenstelling tot alle andere hierboven vermelde testen en toetsen.

Overzichtstabel

Naam	Wanneer	Verplicht/niet	Korte omschrijving
Columbustest	Secundair onderwijs	Niet verplicht	Een instrument dat het keuzeproces bij de overgang tussen secundair en hoger onderwijs ondersteunt.
Gevalideerde toetsen	Lager onderwijs	Verplicht	Toetsen aan het einde van het zesde leerjaar om aan interne kwaliteitszorg te doen. Kunnen ook meegenomen worden in de eindbeoordeling van de klassenraad.
IJkingstoets	Na secundair onderwijs	Niet verplicht	Screeningsinstrument voor de vaardigheden en kennis van de toekomstige student in verhouding tot het verwachte instapniveau.
KOALA-test	Kleuteronderwijs	Verplicht	Screeningsinstrument voor Nederlandse luistervaardigheid
Startertoets	Na secundair onderwijs	Verplicht	Verplichte ijkingstoets voor een bacheloropleiding aan een universiteit of een educatieve bacheloropleiding aan een hogeschool.
Toelatingsexamen	Na secundair onderwijs	Verplicht	Examen om – mits gunstig gerangschikt - te worden toegelaten tot de opleiding geneeskunde, tandheelkunde of dierenarts.
Vlaamse toetsen	Lager- en secundair onderwijs	Verplicht	Toetsen Nederlands en wiskunde om Vlaamse onderwijskwaliteit te meten en interne kwaliteitszorg te verbeteren

Internationale vergelijkende onderzoeken rond onderwijs

Vlaanderen neemt frequent deel aan internationaal vergelijkende onderzoeken rond onderwijs.

Het komt dus regelmatig voor dat leerlingen van Vlaamse scholen de tests invullen om deel te nemen aan het onderzoek. We lichten een aantal bekende internationale onderzoeken toe.

PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study)

Progress in International Reading Literacy Study (PIRLS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in begrijpend lezen bij leerlingen uit het 4e leerjaar lager onderwijs. In vijfjarige cycli vindt het onderzoek sinds 2001 plaats in verschillende landen. De recentste editie dateert van 2021 waarbij meer dan 6700 leerlingen van 189 Vlaamse scholen deelnamen.

PISA

Programme for International Student Assessment (PISA) is een internationaal vergelijkend onderzoek op initiatief van de OESO. PISA test 15-jarigen (ongeacht de studierichting) op hun leesvaardigheid, wiskundige geletterdheid en wetenschappelijke geletterdheid. Sinds 2000 wordt PISA driejaarlijks afgenomen. Per cyclus staat 1 domein extra in de kijker en komen de andere 2 beperkter aan bod. Bij de afname in 2022 stond wiskundige geletterdheid centraal en werkten 4700 leerlingen uit 172 verschillende Vlaamse scholen mee.

TIMSS

Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) is een internationaal vergelijkend onderzoek naar leerlingenprestaties in wiskunde en wetenschappen. Sinds 1995 worden in vierjaarlijkse cycli toetsen wiskunde en wetenschappen afgenomen bij leerlingen uit het 4de leerjaar lager onderwijs en bij leerlingen uit het 2de jaar van de 1ste graad secundair onderwijs. Bij de afname in 2023 namen in Vlaanderen 4 336 leerlingen deel uit het 4de leerjaar

De laatste jaren doet het Vlaams onderwijs het minder goed in deze internationale onderzoeken. Het zakte van de koppositie naar de middenmoot en de daling gaat in stijgende lijn. Dat is één van de redenen waarom screenings, testen en toetsen nu langzaamaan ingang vinden in het Vlaamse onderwijs.

Meer weten

<https://www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/wegwijs-in-de-onderwijsniveaus/wegwijs-in-het-gewoon-kleuteronderwijs/verplichte-taalscreening-bij-je-kind-in-het-gewoon-basisonderwijs>

<https://www.vlaanderen.be/onderwijs-en-vorming/vlaamse-toetsen>

[Home - Columbus](#)

<https://www.ijkingstoets.be/faq>

<https://www.vlaamsehogescholenraad.be/nl/starttoets>

<https://www.vlaanderen.be/toelatingsexamens>

<https://go-ouders.be/opname-webinar-de-vlaamse-toetsen>

